

Regeringskansliet

103 33 Stockholm

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Åsa Rurling
08-563 088 67
asa.rurling@hsv.se
YTTRANDE

2009-11-10
Reg.nr 13-4261-09

Yttrande över delbetänkandet Främja, Skydda, Övervaka – FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (SOU 2009:36)

Högskoleverket har anmodats yttra sig över delbetänkandet *Främja, Skydda, Övervaka – FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning* (SOU 2009:36) från Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige.

Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige föreslår bl.a. att Diskrimineringsombudsmannen (DO) får i uppgift att främja, skydda och övervaka genomförandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Delegationen anser att varje myndighet som har ett uppdrag att utvärdera, följa upp och utöva tillsyn inom sin sektor på ett värdefullt sätt kan bidra till DO:s granskning av hur konventionen genomförs i Sverige. Vidare anser delegationen att uppdraget att bidra till genomförandet och övervakningen av konventionen bör framgå av myndigheternas instruktioner. Delegationen menar även att det är viktigt att kunskapsinsamlingen bl.a. inom ramen för tillsynen, i en dialog mellan myndigheterna och DO, utvecklas till att i högre grad än idag utgå ifrån de mänskliga rättigheterna.

Högskoleverket är en myndighet för frågor som rör universitet och högskolor. Enligt sin instruktion ska verket bl.a. granska kvaliteten i högskoleutbildningarna, utvärdera lärosätenas kvalitetsarbete samt följa upp utbildningen, forskningen och det konstnärliga arbetet inom högskolan. Verket ska också ha tillsyn över verksamheten inom sitt ansvarsområde. Det innebär att verket kontrollerar att lärosätena följer de lagar och förordningar som gäller. Syftet är bland annat att bevaka studenternas rättssäkerhet. En av de metoder som används i tillsynsverksamheten är att varje år besöka några högskolor för en stickprovsgranskning av olika typer av handlingar.

Enligt instruktionen ska verket inom sitt verksamhetsområde också främja lika rättigheter och möjligheter för alla diskrimineringsgrunder, däribland funktionshinder. Verket ska också bistå DO med uppgifter om förhållandena i högskolans verksamhet som kan vara av betydelse för ombudsmannens tillsyn enligt diskrimineringslagen. Likabehandlingsperspektivet ingår också i Högskoleverkets till-

synsbesök. Bland de frågor som högskolorna ska besvara inför dessa besök finns frågor om information och stöd till funktionshindrade studenter. Svaren följs upp under tillsynsbesöken och redovisas under en särskild rubrik i rapporterna från tillsynsbesöken.

Det är viktigt att i det här sammanhanget notera att universitet och högskolor är självständiga statliga myndigheter direkt underställda regeringen, vilket innebär att verket inte kan ge lärosätena uppdrag eller instruktioner om vad de ska göra. I såväl högskolelagen som högskoleförordningen hänvisas till att det i diskrimineringslagen finns bestämmelser om att högskolorna inom ramen för sin verksamhet ska bedriva ett målinriktat arbete för att aktivt främja lika rättigheter för studenter och sökande oavsett bl.a. funktionshinder.

I regleringsbrevet för universitet och högskolor m.m. inom Utbildningsdepartementets ansvarsområde anges att lärosätena hos Stockholms universitet kan söka bidrag för särskilt pedagogiskt stöd för studenter med funktionshinder för de kostnader som överstiger 0,3 procent av anslaget för grundutbildning.

Som framgår ovan har Högskoleverket redan inskrivet i sin instruktion att inom sitt verksamhetsområde främja lika rättigheter och möjligheter för alla diskrimineringsgrunder, däribland funktionshinder. När det gäller insamling av uppgifter i uppföljningssyfte är det viktigt att det finns tydliga definitioner för att dessa uppgifter ska bli jämförbara.

Beslut i ärendet har tagits av stf. myndighetschefen Lena Adamson efter föredragning av utredaren Åsa Rurling i närvaro av planeringssekreteraren Carolina Johansson, kommunikationsstrategen Åsa Kleveland och avdelningschefen Cecilia Nordling.

Lena Adamson

Åsa Rurling